

РЕШЕНИЕ

№ 504

гр. Търговище, 12.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ТЪРГОВИЩЕ, IX СЪСТАВ, в публично заседание на четвърти октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Красимира Ив. Колева

при участието на секретаря Благовеста Д. Първанова
като разгледа докладваното от Красимира Ив. Колева Гражданско дело № 20233530100418 по описа за 2023 година

Предявен е иск за сумата от 1000 лв. като частичен иск от 24000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, както и за сумата от 842.92 лв., имуществени вреди, вследствие на ПТП, настъпило на 07.06.2017г., ведно със законната лихва, считано от датата на увреждането – 07.06.2017г. до окончателното изплащане на задължението.

Ищцата-К. М. И. твърди в исковата си молба, че на 07.06.2017г. тя, съпругът и и тяхната внучка, пътувайки в посока гр. Варна по магистрала „Хемус“, с лек автомобил „Опел Астра“ д.к.№****. На километър 418 от магистралата биват застигнати и блъснати от лек автомобил „Тойота Корола“, с д.к.№*****.

Автомобилът, който е ударил автомобила на ищцата е бил управляван от лицето Н.П.А., който виновен е нарушил правилата за движение по пътищата, визирани в чл.20,ал.2, и чл.23 ал.1 от ЗДвП. Именно движейки се с несъобразена скорост, не спазвайки дистанция, лицето Н.А. блъска отзад лекия автомобил, в който се е возила ищцата. За възникналото вследствие на удара ПТП е съставен Констативен протокол №2017-1020-1870, с рег.№1312 на КАТ Варна.

Управляваният от виновеното лице лек автомобил „Тойота Корола“ с рег.№ В 8884 НА е имал валидно сключен договор за застраховка гражданска отговорност с ответника – „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО БУЛ ИНС“ АД, за който е издадена Застрахователна полица №BG/02/117001338821 валидна до 05.05.2018г., , което предполага в съответствие с чл.432 ал.1 от КЗ и съобразно ТР №2 от 06.06.2012 г., постановено по ТД №1/2010 г., на ТК при ВКС правен интерес от завеждане на настоящия иск спрямо застрахователя.

Вследствие на причиненото ПТП, са нанесени увреждания на лицата които са били в лекия автомобил „Опел Астра“. Непосредствено след ПТП-то в болница са били приети ищцата и внучката и, които са се возили на задната седалка, а водачът е бил с леки контузии.

Вследствие на претърпяното ПТП ищцата е получила контузия на главата, шията, и поясният отдел на гръбначния стълб; разкъсно-контузна рана по задната повърхност на десният лакът. След претърпяното ПТП започнали оплакванията и се наложило многократно да посещава медицински специалисти на 16.06.2017г; 22.06.2017г; 26.06.2017г; 04.07.2017г; 07.07.2017г; 19.09.2017г; .05.2018г., като при всичките посещения се оплаква от болки във врата, гърба, кръста и двете ръце, слабост в краката нарушено зрение. Предписвани са и медикаментозни лечения както и предвид липсата на повлияване от медикаментозната терапия се налагало да влиза в лечебно заведение в МБАЛ Търговище в периода от 13.07.2017 до 24.07.2017г., както и в специализирана болница за рехабилитация - Овча могила за периода от 17.08.2017 до 24.08.2017г. Въпреки прекараните лечения и рехабилитации се чувствала зле и което наложило да бъде в непрекъснати болнични, поради очевидната неработоспособност и това наложило да бъде освидетелствана от ТЕЛК, като и е дадена 30% неработоспособност увеличено след обжалване от НЕЛК на 50% загубена работоспособност.

Вследствие на претърпяното ПТП ищцата е преживяла физически болки и страдания, които и към настоящия момент не са отшумяли, същевременно стреса от катастрофата е отключил депресивно разстройство довело до психически страдания.

С причиняването на ПТП са причинени на ищцата неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания, както и психически травми. Нарушено е психофизическото здраве на една жена в разцвета на силите, което предполага тя да бъде компенсирана чрез заплащане на парично обезщетение. Същевременно предвид обстоятелството че на ищцата и се е наложило да заплаща за извършени манипулации, лекарства и болничен престой са и причинени и имуществени вреди в размер на 842,92 лева.

Извършителят на непозволено увреждане носи тежестта да поправи вредите, които виновно с лични действия или бездействие е причинил другиму, като предвид наличие на действителен застрахователен договор по застраховка „Гражданска отговорност“ с деликвента. съответстващо на въведеното с чл.4г от Директива 90/232/ЕИО, в редакцията му, след изменението по Директива 2005/14/ЕО, увреденият разполага с пряко право да иска репарирание на претърпените от него вреди и от друго задължено, наред с деликвента лице.

Ищцата е отправила претенция към Застрахователното дружество на 06.06.2022г., като Застрахователя с писма изх.№ НЩ-3904/16.06.2022г., и № НЩ-6549810.10.2022г., е отговорил че претенцията била погасена по давност. Отказът на застрахователя поражда правен интерес за ищцата да предяви иска.

Ищцата редовно призована не се яви лично в открито заседание и се представлява от адв. И. И. от АК-Търговище, който поддържа иска по основание и размер така, както е

предявен. Въпреки дадената възможност, не е представена писмена защита от ищцовата страна.

Ответникът – „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО БУЛ ИНС” АД подаде в едномесечния срок и по реда на чл.131 от ГПК писмен отговор, видно от който оспорва изцяло иска и моли да бъде отхвърлен, като неоснователен и евентуално в случай, че бъде уважен – да бъде намален присъдения размер. Не оспорва съществуването на валидно застрахователно правоотношение към датата на ПТП – 07.6.2017г. по отношение собствеността и ползването на лек автомобил „Тойота Корола“, с д.к.№***** за застраховка „Гражданска отговорност, сключена със „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО БУЛ ИНС” АД.

Възраженията на ответника са следните:

-Вземането е погасено поради изтекла 5-годишна погасителна давност, считано от 07.06.2017г. до 07.06.2022г., докато искът е предявен на 31.03.2023г.;

-Не е посочено ясно и точно – на кое място на задната седалка се е возила ищцата.;

- Липса на деликт. Оспорва механизма на произшествието, като счита, че представените по делото доказателства не установяват механизма на процесното ПТП. Единственият документ, който представя ищецът е съставеният по случая Констативен протокол за ПТП, който не се ползва материална доказателствена сила в частта „Обстоятелства и причини за ПТП“, доколкото няма данни длъжностното лице да е възприело лично настъпването на инцидента.

-Липса на противоправност и вина в поведението на водача на МПС. Събитието е случайно деяние (чл.15 НК) за водача на МПС като за него не е била налице обективна възможност да предвиди и предотврати настъпването на вредите. При липсата на акт по чл. 300 ГПК твърденията на ищеца за търпени вреди, произтекли от непозволено увреждане подлежат на пълно и главно доказване. Оспорва правните доводи на ищеца за допуснати от водача на МПС нарушения на правилата за движение по чл. 20 от ЗДвП.;

-Възражение за съпричиняване на вредите – чл.51 ал.2 от ЗЗД. Налице е съпричиняване от страна на пострадалата, която е без поставен предпазен колан, в противоречие с императивните изисквания на ЗДвП, като степента на приноса на пострадалия е поне 50 %.;

-Оспорва описаните болки и страдания по вид и степен. Оспорва твърденията, че получените в следствие на ПТП увреждания са довели до продължителни болки и страдания; физическо страдание, което към днешна дата още не е отшумяло. Твърди, че заявените от пострадалия увреждания и болки и страдания в следствие на тях се дължат единствено на предходни заболявания и на вече проявили се хронично- дегенеративните изменения, от които ищеца е страдал преди ПТП. Оспорва наличие на причинно-следствена връзка между настъпилото ПТП и описаните леки телесни увреждания от страна на ищцата; между констатираната неработоспособност и произшествието; между инцидента и описаното депресивно разстройство; че оздравителния процес да е бил продължителен. ;

-Претендираният размер на обезщетение за претърпени неимуществени вреди е необосновано прекомерно завишен.; Следва да се съобрази бързото възстановяване в обичаен порядък, липсата на настъпили усложнения и липсата на трайни или пожизнени последици за здравето на ищцата;

-Претенцията за обезщетяване на имуществени вреди, под формата на разходи за лечение, е неоснователна.; Заплатените суми не се намират във връзка с проведеното лечение и не са били абсолютно необходими за пълното възстановяване на описаната травма.;

-Застрахователят не дължи лихва за забава върху обезщетението.

Редовно призован в открито заседание ответникът не изпраща представител. Постъпило е писмено становище чрез пълномощника – адв. М. Г. от АК-София, в което моли иска да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан, като му се присъдят разноските по делото. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на пълномощника на ищцата. Представя писмени бележки.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства, прие за установено следното от фактическа страна:

Няма спор между страните по делото и ответникът признава за установено съществуването на валидно застрахователно правоотношение към датата на ПТП – 07.06.2017г. по отношение собствеността и ползването на л.а. марка „Тойота“, модел „Корола“, с рег.№ В 8884 НА по силата на застрахователна полица ГОА № ВГ /02/117001338821, сключена между застрахователя – „ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ БУЛ ИНС“ АД и застрахования-собственик на ления автомобил- Николина Георгиева Павлова от гр. Варна.

Няма спор между страните по делото, а и от представените от тях писмени доказателства е безспорно, че ищцата е подала заявление Вх.рег. № ОИ-373892/07.06.2022г. за изплащане на застрахователно обезщетение за неимуществени вреди „Гражданска отговорност“ пред застрахователя - „ЗД БУЛ ИНС“ АД /л. 110 по делото/ и е представила е документите, с които разполага. От товарителниците на куриера „Еконт“ е видно, че заявлението на ищцата е прието от куриера на 06.06.2022г. в 16.28 ч. и е предадено на застрахователя на 07.06.2022г. в 09.17 ч. С мотива, че отговорността на застрахователя във връзка с настъпилото ПТП на 07.06.2017г. е погасена по давност, ответникът е отказал изплащане на застрахователно обезщетение на ищцата, за което я е уведомил с писмо изх. № НЩ-3904/16.06.2022г. Повторно заявление – с молба до застрахователя да преразгледа отказа си за изплащане на обезщетение за неимуществени вреди ищцата подала - с Вх.рег. № НЩ-6381/30.09.2022г./л. 39/ , тъй като погасителната давност, считано от 07.06.2017г. изтича в 23.59 ч. на 07.06.2022г. Повторен отказ от ответника за изплащане на обезщетение за неимуществени вреди ищцата получила с уведомително писмо изх.№ НЩ-6549/10.10.2022г. /л.38/ със същия мотив – отговорността на застрахователя е погасена по давност, поради което няма основание за изплащане на претендираното от нея

застрахователно обезщетение. Исковата молба е подадена на 31.03.2023г.

Видно от Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 2017-1020-1670, рег. № 1312/-7.06.2017г. , изд. От РУ-Аксаково при ОДМВР-Варна, на 07.06.2017г. около 13.45 ч. на АМ „Хемус“ по посока към гр. Варна, кв.418 се движило МПС – лек автомобил, марка „Тойта“, модел „Корола“, с рег.№ *****, собственост на Н.Г.П., с водач – Н.П.А., който поради движение с несъобразена скорост застига и блъска отзад МПС-лек автомобил, марка „Опел“, модел „Астра“, с рег.№ ****, управляван от водачи собственик на л.а. – Б.Е.И., който лек автомобил се е движил в същата посока. Освен видимите щети по ППС № 1- лек автомобил, марка „Тойта“, модел „Корола“, с рег.№ *****, а именно: деформирана предна броня, преден капак, преден десен калник, фарове, генерация ходова част и др. и по ППС № 2 - лек автомобил, марка „Опел“, модел „Астра“, с рег.№ ****, а именно: деформирана задна броня, багажно отделение, набита рама ходова част, генерация и др. са констатирани пострадали две лица от удрянето ППС № 2 и те са: 1.К. М. И.-58г. /ищцата/ с контузия на глава и шия и 2. Елиз Тамерова Хасанова-бг. /внучката на ищцата и водача/ също с контузия на глава и шия.

На нарушителя е съставен Акт за установяване на административно нарушение № Г962202/07.06.2017г., подписан лично от него и без възражения. На същия – Н.П.А. е издадено Наказателно постановление № 17-0445-000361/20.06.2017г., за това че на 07.06.2017г. в около 13.45 ч. в община Аксаково на път-Автомагистрала № А-2 като водач на лек автомобил, марка „Тойта“, модел „Корола“, с рег.№ *****, на АМ „Хемус“ в посока –Варна, на км 418, поради движение с несъобразена скорост застига и блъска отзад движещия се пред него в същата посока и намаляващ скоростта си лек автомобил, марка „Опел“, модел „Астра“, с рег.№ ****. От ПТП са нанесени материални щети и са пострадали пътниците-К. М. И. и Е.Х.. След като водачът - Н.П.А. не избира скоростта на движение, съобразно атмосферните условия, релефа, условията на видимост, интензивност на движение и др. обстоятелства, за да спрат предвидимо препятствие или създадена опасност за движението – ПТП, с което виновно е нарушил чл.20 ал.2 от ЗДвП. На виновния водач е наложена глоба в размер на 200 лв. на осн. чл.179 ал.1 предлож.1-во от ЗДв.П. На същия е връчено на 03.07.2017г. визираното наказателно постановление, не е обжалвано и на същата дата е платена глобата.

Установеното от писмените доказателства противоправно и виновно извършено деяние на 07.06.2017г. се доказва и от гласните доказателства. В показанията си св.Б.И., съпруг на ищцата, управлявал лекия автомобил, марка „Опел“, модел „Астра“, с рег.№ ****, обясни, че пътувайки за варна видял, че има ремонт на пътя, поставени били конуси и знак за ограничение на скоростта-90 км/ч. Той намалил скоростта на 90 км/ч и в един момент видял как отзад идва една синя кола и в този момент се чул трясък. Съпругата му и внучката му седели на задната седалка, получил се камшичен удар и двете пътнички започнали да пицят и да крещят. Свидетелят дори не иска да си спомня за този момент. Каза, че добре, че отзад на автомобила му имало теглич за ремарке, иначе може би е щяло да бъде още по-страшно. Ударът бил силен, защото водачът карал с много висока скорост, като

не е спазил ограничението за скоростта.

Така установеното от писмените и гласни доказателства по отношение на механизма на настъпилото ПТП и непосредствените причини, довели до това се подкрепя и от писменото заключение на назначената комплексна съдебната автотехническа и медицинска експертиза /КСАТМЕ/, потвърдено в открито заседание от вещите лица.

От показанията на св. Б.И. се установи, че в управлявания от него лек автомобил към момента на настъпване на ПТП освен него, който е на мястото на шофьора, е имало двама пътници - съпругата му – К. И. /ищцата/ и внучката му, които са били на задната седалка: ищцата - от дясно; внучката му – от ляво, зад шофьорското място. При силния удар на автомобила се получил камшичен удар и за двете. Дясната ръка на ищцата била посиняла от колана, а прешлените на врата и се разместили. След ПТП, съпругата му имала много интервенции, рентгени, възстановителни процедури, като най-притеснителното е, че психическата травма не отминава. От разместването на шийните прешлени има стеснение на шийните канали и все още и има световъртежи. Продължава да взема лекарства, но не спи спокойно, събужда се, бълнува като вика „Помощ! Помогнете ми!“ Преди катастрофата ищцата била здрава, спокойна, весела и щастлива жена, работоспособна и от нея били много доволни в работата и. Тогава тя изминавала пеша, заедно с колежката си повече от 3 км. в едната посока – от дома си в кв. „Запад“ в гр. Търговище до „Социални грижи“, където работела. След катастрофата вече не може да отиде само от жилището си до най-близкия магазин. Постоянно и се вие свят, има болки във врата, в гърба и в краката. Много рядко излиза от дома си и то само с придружител. Съпругът и я хваща под ръка, държи я, поне една обиколка на блока, където живеят да направи, но много трудно, защото и се вие свят и има болки от дископатия в кръста. И сега продължава да се оплаква, че я боли крака, кръста, врата. Много често ходят по лекари. След ПТП ходили в с. Овча могила за възстановителни процедури и рехабилитация. Отделно ищцата я водили на прегледи при психиатър – отначало д-р М., после Д-р Т. в Търговище, след това и във варна, където живее голямата им дъщеря. Взема предписаните и лекарства, но подобрението е минимално и няма излекуване. Препоръчали и да отиде в гр. Наречен, за да се лекува от психическата травма, но ищцата отказала, защото не може да издръжи на толкова път в колата, двигателния и апарат е най-засегнат, схваща се и има болки. Ищцата не може да живее сама. Първоначално след катастрофата за нея се грижила дъщеря и. Ищцата изобщо не била добре с нервите, отслабнала много, наложило се да напусне работа. И сега продължава да не се чувства добре психически, страхува се да пътува с кола. Наложило се да се върне преждевременно от чужбина, където работил съпругът и, за да се грижи постоянно за жена си. Всички тези обстоятелства се установиха от гласните доказателства чрез показанията на св. Б.И. и св. Х. С., както и от писмените доказателства – приложените амбулаторни листи, резултати от рентген и от скенер, направления за лечение и рецепти; епикризи за проведено лечение – от 13.07. до 24.07.2017г. от отделение по физикална и рехабилитационна медицина при МБАЛ-Търговище-АД; от 17.08. до 24.08.2017г. в Специализирани болници за рехабилитация – национален комплекс-ЕАД, филиал Овча могила; от 17.07. до

31.07.2019г. от Психиатрично отделение-ДС при МБАЛ-Търговище-АД; от 29.01.-до 10.02.2020г. в Психиатрично отделение-ДС при МБАЛ-Търговище-АД; психологично изследване от 15.04.2020г. от специалист-клиничен психолог и др.

На зададените от ответника в писменото му становище от 03.10.2023г. въпроси, и двамата свидетели изясниха, че смъртта на баща си /починал през 1982г. т.е. ищцата е била тогава едва на 24 години/ К. е преживяла тежко, така както всеки човек преживява смъртта на родителя си. Според св. С. никакъв стрес в живота си не е имала ищцата преди процесната катастрофа. Според св. Б.И. в живота на съпругата му не е имало т.нар. стресогенни събития с изключение на смъртта на родителите и. Да, имало е един неприятен период, преди много години /свидетелят не може точно да си спомни / преди катастрофата, когато е била съкратена неправомерно от „Социални грижи“, където работила като социален работник общо 35 години, но тя осъдила работодателя за незаконното съкращение и е била възстановена на работа. В този смисъл се разбира, че единственото и то жестоко, съдбовно стресогенно събитие за ищцата, белязало живота и, е катастрофата на 07.06.2017г., тъй като смъртта на баща си е преживяла тежко, но като всеки нормален човек и то в младостта си, а при съкращението и от работа - всъщност справедливостта е възтържествувала и ищцата е победила.

Съгласно съдебно-медицинското удостоверение № 135/13.06.2017г., изд. от Съдебно-медицинско отделение при „МБАЛ-Търговище“ АД гр. Търговище, след извършен преглед на 13.06.2017г., към момента на прегледа /т.е. 6 дни след ПТП/ е установено, че К. И. има оплаквания от болки в тилната област на главата, в шийната област и поясния отдел на гръбначния стълб. Поставената диагноза в Спешно отделение /СО/ при МБАЛ „Св. Анна“ АД в гр. Варна е: Контузия на главата, контузия на шията и на гръбначния стълб в поясния отдел. При прегледа и в МБАЛ-АД-Търговище е установена и малка рана с оточни и неравни ръбове по задната повърхност на десния лакът, покрита с кафеникавочервена кора. На пострадалата е причинено временно разстройство на здравето неопасно за живота.

Непреодоляването на психическата травма е довело до инвалидизация на ищцата, с дата на инвалидност от 15.04.2020г. С ЕР № 1558 от 02.06.2020г. на ТЕЛК към МБАЛ-Търговище-АД на ищцата е бил определен 30 % трайно намалена работоспособност с вадеща диагноза: Рецидивиращо депресивно разстройство, сегашен епизод-умерено тежък. Но с решение № 2139 от 16.07.2020г. на НЕЛК по Специализиран състав по Психични, вътрешни и ССЗ, е определен по-висок процент – 50 % т.н.р., като се отчита към него момент умерено тежък депресивен епизод с изразена тревожно депресивна симптоматика, дистимия, хипобулия, социално оттегляне, страхови изживявания, мисли за безперспективност и песимистична самооценка.

От писменото заключение по комплексна съдебната автотехническа и медицинска експертиза /КСАТМЕ/, потвърдено в открито заседание от вещите лица – инж. М. Х. и Д-р В. Г. се установи следното: 1.Механизмът на ПТП, описан подробно в т.1 от заключението кореспондира напълно с писмените доказателства, анализирани от инженерно-техническа гласна точка и най-вече с Констативния протокол за ПТП.; 2.Налице е причинно-следствена

връзка между настъпилото ПТП и нанесените увреждания на ищцата.; 3.Ищцата е седяла на задна седалка в лек автомобил „Опел Астра” с рег. № ***** и по-точно, както се установи от свидетелските показания на Б.И. – седяла е от дясната страна на задната седалка.; 4.Няма медицински данни за получени травми в резултат на поставен обезопасителен колан - т.н. „коланна травма”.; 5.В случай, че пострадалата е била с обезопасителен колан, поради това, че ударът е отзад биха се получили същите по вид и характер увреждания.; 6. Възстановяването на ищцата, пострадала от ПТП, е за продължителен период от време, но не може да се отговори точно за колко време ще се възстанови от тези увреждания.; 7. Автомобилите „Опел Астра“, какъвто е процесният с рег. № *****, са в производство от 1991 г. В посочения период от време всички автомобили, които са произвеждани, са били оборудвани в завода производител с предпазни колани за всички места на пътниците, включително и на задните седалки. Предпазният колан е средство за пасивна защита, предназначено за удържане на водача на автомобила и пътниците му на място при случай на внезапно спиране (аварийно спиране) или настъпване на пътнотранспортно произшествие. Използването на предпазен колан предотвратява придвижването на намиращите се в автомобила хора по инерция и съответно възможното им стълкновение с частите на интериора или други пасажери, изпадането им от автомобила в случай на преобръщане. Употребата на предпазен колан предотвратява изпадането на тялото от автомобила, но не предотвратява получаването на травматични увреждания по други механизми. Освен това предпазният колан се разтяга малко при рязко издърпване, като по този начин поглъща част от кинетичната енергия на пътника.; 8.1. Посоката на инертните сили при настъпване на конкретния инцидент е по първоначалната посока на автомобила - напред.; 8.2.Така установените увреждания са в резултат от действието на твърди тъпи предмети и добре отговарят да са получени от удари по задната повърхност на главата, шията и гърба, като тези увреждания са получени от блъскане на лекия автомобил „Опел Астра” отзад.; 8.3. Не е възможно да се посочи конкретно с кои част на самото купе е контактувала пострадалата. Вероятно се касае за контакт с предна седалка, колонка на автомобила, таван и други.; 9. От писмените данни приложени по делото не се установяват данни за следи на мястото където е седял ищецът от използването на обезопасителен колан и технически данни в какво състояние е бил коланът непосредствено след инцидента.

От отговорите на вещите лица на поставените от ответника в писменото му становище от 03.10.2023 г. въпроси и допълнително дадените разяснения се установи следното: След като ударът е бил отзад и пострадалата дори и да е била с предпазен колан, биха се получили същите по вид и характер увреждания. Травмата е подкожна, като целия гръбначен стълб от врата до седалището е под кожата и няма никаква защита от мускули, кости и т.н. Пострадалата, вероятно, при този удар, който е бил отзад е била блъсната силно в гърба, най-вече в тилната област на главата, гърба и поясният отдел на гръбначния стълб. Болките след произшествието, са продължили около един месец, поради което тя е приета във физиотерапевтично отделение за провеждане на изследвания и лечение. Проведени са процедури, медикаментозно лечение, повлияна е добре и изписана. Но тук има и

психоелемент при нея, психически компоненти. Психическата травма много трудно може да се повлияе, най-вече тя е причината за продължителното време да останат тези болки. Не се установяват данни за контакт между торса/главата на ищцата със седалката пред нея. Д-р Г. е категоричен /по въпрос № 3/, че няма досег на ищцата с предно стоящата седалка. Травмата е тъпа от облегалката на седалката и разкъсно контузна рана, тъй като няма ограничения странично, се е ударила странично във вратата и в колонката. Облегалката на седалката отзад я удря в главата, тилната област, във врата и поясния отдел на гръбначния стълб. Инж. Х. е категоричен /по въпрос № 5/, че реално контакт на ищцата с предната седалка липсва, а травмите, както и в заключението биха били същите. Същият обясни, че при правилно поставен обезопасителен колан и максимално придвижване на торс/глава не е възможно да възникне съприкосновение между ищцата и предната седалка, тъй като обезопасителният колан ще спре тялото. Д-р Г. също потвърди, че при липса на контакт с предната седалка травмите на ищцата биха били същите. Ударът е отзад-тилно във врата и поясния отдел на гръбначния стълб, и евентуално, понеже странично не ограничава колана движението на тялото – има удар в твърд предмет в дясно, на десния и лакът е с разкъсно-контузна рана. Ако пострадалата се беше ударила в предната седалка, несъмнено и то в областта на лицевата част на главата, съдебният лекар е щял да установи при прегледа кръвонасядания, охлузвания или разкъсно-контузни рани, но не е установено нищо по лицевата част на главата, което говори, че няма нанесен удар или получен такъв в лицевата част на главата.

Предвид установената безспорна фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Предявен е иск с правно осн. чл. 432, ал. 1 от КЗ /в сила от 01.01.2016 г./ във вр. с чл. 493, ал. 1, т. 1 от КЗ, във вр. с чл. 45 и чл. 52 от ЗЗД – обезщетение за претърпени неимуществени и имуществени вреди.

Съгласно разпоредбата на чл. 432, ал. 1 от КЗ /"Пряк иск на увреденото лице"/-увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" при спазване на изискванията на чл. 380.

По силата на договора за застраховка гражданска отговорност, застрахователят покрива отговорността на застрахованите лица за причинените от тях имуществени или неимуществени вреди на трети лица, ако те са настъпили във връзка с притежаването и използването на моторни превозни средства, и за които отговарят съобразно българското законодателство.

Допустимостта на прекия иск на увреденото лице е обвързана с наличието на започната процедура по доброволно уреждане на отношенията между пострадалия при ПТП и застрахователя по задължителна застраховка "ГО на автомобилистите". Съгласно чл. 498 ал.3 от КЗ, увреденото лице може да предяви претенцията си за плащане пред съда само ако застрахователят не е платил в срока по чл. 496 /не по-дълъг от три месеца от предявяване на претенцията по реда на чл. 380 пред застрахователя/; ако откаже да плати

обезщетение или ако увреденото лице не е съгласно с размера на определеното или изплатеното обезщетение. В конкретния казус е налице втората хипотеза на чл.498 ал.3 от КЗ – пострадалият лице е предявило претенцията си за обезщетение пред застрахователя на 07.06.2022г. и е получен писмен отказ от 16.06.2022г. за плащане на обезщетение. Доколкото отправената претенция към застрахователя е за изплащане на обезщетение за неимуществени вреди, за която е заведена щета № 2210016515, то така предявеният иск за обезщетение за неимуществени вреди в размер на 1000 лв. като частичен целият от 24000 лв. е допустим.

Законовата разпоредба в текста на чл. 498, ал. 3 КЗ, която обвързва допустимостта на прекия иск от наличието на започната процедура по доброволно уреждане на отношенията между пострадалия при ПТП и застрахователя по задължителна застраховка "ГО на автомобилистите" и изтичането на тримесечен срок от предявяването на претенцията пред застрахователя или пред негов представител. Касае се за рекламационен срок, въведен от законодателя с новия КЗ, с цел предотвратяване или намаляване на съдебните производства по този вид спорове. Уредбата е повелителна и за спазването на срока съдът следи служебно. В разпоредбата на чл. 378, ал. 9 КЗ изрично е уредено, че докато тече този срок, спира да тече давностният срок по чл. 378, ал. 2 КЗ за предявяване на прекия иск по чл. 432 КЗ. Следователно, изтичането на рекламационния срок е предпоставка за възникването на самото право на пряк иск на увреденото лице срещу застрахователя на ГО на автомобилистите.

По въведеното на първо място от ответника - правопогасяващо възражение, а именно, че е изтекла 5-годишната погасителна давност за предявяване на иска, съдът приема следното:

Предвид разпоредбата на чл. 378, ал. 2 КЗ правата и задълженията на страните по преки иски по застраховка Гражданска отговорност се погасяват с 5 – годишна давност, считано от датата на настъпване на застрахователното събитие. Безспорно застрахователното, увреждащото събитие е настъпило на 07.06.2017г. Прекият иск против застрахователя е предявен на 31.03.2023г.

Съгласно чл. 378 ал.9 КЗ, давността по вземането на увреденото лице по пряк иск срещу застрахователя, както и на застрахования и ползващото се лице спира да тече: от датата на предявяване на претенцията пред застрахователя до датата на получаването на произнасянето на застрахователя по чл. 108, ал. 1 /до 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106/ , съответно до изтичане на максималния срок за произнасяне по чл. 108, ал. 2, ал.3 /не може да е по-дълъг от три месеца от нейното предявяване по реда на чл. 380 пред застрахователя/ или ал.5, която от двете дати е по-ранна.

В конкретния случай от датата на предявяване на претенцията пред застрахователя на 07.06.2022г. /лист 110 по делото – заявление Вх.№ ОИ-373892/07.06.2022г./ до датата на получаване на произнасянето на застрахователя – отказът от 16.06.2022г. /лист 38- Изх.№

НЩ-3904/16.06.2022г., доколкото няма други доказателства от ищцата за получаването му/ са изминали 9 дни.

Съгласно чл. 3, т. 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. и за преодоляване на последиците, за срока от 13 март 2020 г. до отмяната на извънредното положение спират да текат давностните и други срокове, предвидени в нормативни актове, с изтичането на които се погасяват или прекратяват права или се пораждат задължения за частноправните субекти, с изключение на сроковете по Наказателния кодекс и Закона за административните нарушения и наказания. Съгласно §. 13 от ПЗР към Закона за изменение и допълнение на Закона за здравето /ДВ, бр. 44 от 13.05.2020 г., в сила от 14.05.2020 г. / сроковете, спрели да текат по време на извънредното положение по Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, продължават да текат след изтичането на 7 дни от обнародването на този закон в "Държавен вестник". Ето защо давностният срок по чл. 378, ал. 2 от КЗ е спрял да тече от 13.03.2020г. до 20.05.2020 г. включително – т. е. общо за 67 дни.

Следва да се вземе предвид, че при спирането изтеклият до момента на спирането период от време се взема предвид, а след отпадане на обстоятелствата, предизвикали спирането, давностният срок продължава да тече и се събира със срока, който е изтекъл до момента на спирането. Така в периода от 07.06.2017г. до 13.03.2020г. /от настъпване на застархавотелното събитие до началото на извънредното положение поради Ковид-пандемията/ изтеклият период от време е 2 год. 9 мес. 6 дни; от 21.05.2020г. до 07.06.2022г. /от продължаването на сроковете след извънредното положение до подаване на заявление пред застрахователя/ изтеклият период от време е 2 год. 0мес. 16 дни; от 16.06.2022г. до 31.03.2023г. /от отказа на застрахователя до подаване на исковата молба в съда/ изтеклият период от време е 0 год. 9 мес. и 16 дни. От началото на давностния срок за предявяване на пряк иск против застрахователя – от 07.06.2017г. до предявяване на иска – 31.03.2023г., след приспадане на периодите, в които не е текла давност, е изминал период от общо 5 год. 7 мес. 7 дни.

Дори и съдът да се приспадне изтеклият период от 30.09.2022г. /от второто заявление до застрахователя да преразгледа претенцията/ до 10.10.2022г. /вторият отказ на застрахователя да изплати обезщетение/, който период от време е 10 дни, това не променя съществено резултата, а именно – от началото на давностния срок за предявяване на пряк иск против застрахователя – от 07.06.2017г. до предявяване на иска – 31.03.2023г. е изминал период от 5 год. 6 мес. 27 дни.

Дори и да се вземе предвид и да се приспадне максималният срок за произнасяне на застрахователя по смисъла на чл.378 ал.9 КЗ във вр. чл.108 ал.3 КЗ и във вр. чл. 496 ал.1 КЗ /3-месеца от предявяване на претенцията пред застрахователя/, макар че няма основание за това, то тогава прекият иск на увреденото лице се явява предявен при изминал период, считано от настъпване на застрахователното събитие, от 5 год. 3 мес. 27 дни.

Съобразявайки изложеното по-горе, съдът счита, че предявеният иск за изплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 1000 лв. като частичен целият от 24000 лв. е погасен по давност, поради изтичане на 5-годишната давност, на осн. чл. 110 ЗЗД. В конкретния случай при предявяване на пряк иск на увреденото лице към застрахователя на осн. чл.432 КЗ, давността започва да тече от настъпване на застрахователното събитие /чл.378 ал.2 КЗ/, а не от отправяне на писмена застрахователна претенция към застрахователя по реда на чл.380 КЗ. Давността не се прилага служебно, съгласно чл.120 ЗЗД и ответникът е направил писмено възражение за изтекла погасителна давност още с писмения отговор в срока и по реда на чл. 131 от ГПК.

Изводът, който се налага е, че посоченият предявен иск за обезщетение за неимуществени вреди, като погасен по давност следва да се отхвърли като неоснователен дори само на това основание без да се разглежда по същество.

Няма данни и доказателства по делото да е била отправяна към застрахователя претенция за изплащане на застрахователно обезщетение за имуществени вреди /видно от заявление Вх.рег.№ ОИ-373892/07.06.2022г., лист 111 по делото – „имуществени вреди“ е задрасквано/ и съответно по нея застрахователят да е дал отговор съгл. чл. 496 КЗ. Предвид това, че по делото не е доказано отправянето на претенция пред застрахователя, респ. изтичането на рекламационния срок по чл. 498, ал.3 КЗ, то е налице недопустимост на предявеният пряк иск по чл. 432 КЗ за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 842.92 лв., поради което и производството в тази му част следва да бъде прекратено.

По разноските:

С оглед изхода на спора, а именно: отхвърляне на иска, за обезщетение за неимуществени вреди в размер на 1000 лв., предявен като частичен целият от 24000 лв., като неоснователен, тъй като е погасен по давност и прекратяване на производството по делото в частта на иска за обезщетение за имуществени вреди в размер на 842.92 лв., като недопустим, ищцата следва да заплати на ответника направените по делото разноски, на осн. чл.78 ал.3 и ал.4 от ГПК. Ответникът е представил писмени доказателства за разноски за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 3600 с ДДС /л.71-75/ и списък на разноските по чл.80 от ГПК в същия размер /към писменото становище от 03.10.2023г./ Пълномощникът на ищцата направи възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, на осн. чл.78 ал.5 ГПК. Съгласно чл.2 ал.5 от Наредба № 1 от 09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения /НМРАВ - с посл.изм. и доп. ДВ бр.88 от 04.11.2022г./, за процесуално представителство, защита и съдействие по граждански дела възнагражденията се определят съобразно вида и броя на предявените искове, за всеки един от тях по отделно независимо от формата на съединяване на исковете. Съгласно чл.2 ал.7 /нова ал./ от същата наредба, при частични искове възнаграждението за първия предявен частичен иск се определя върху пълния размер на вземането независимо за каква част от него е предявен искът. Видно от петитума на исковата молба предявените искове са два осъдителни оценяеми, като е внесена и държавна такса за два иска. Единият

иск е предявен като частичен в размер на 1000 лв. от целия в размер на 24000 лв. – за неимуществените вреди, а другият иск е предявен в пълен размер от 842.92 лв. – за имуществените вреди. Адвокатското възнаграждение при частичния иск в конкретния случай се определя на осн. чл. 2 ал.7 в размера по чл.7 ал.2 т.3 от НМРАВ и то е в размер на 2560 лв. Адвокатското възнаграждение за иска за имуществени вреди, предявен в пълен размер, се определя на осн. чл. 7 ал.2 т.1 от НМРАВ и то е в размер на 400 лв. Това са минималните размери на адвокатските възнаграждения по наредбата за така предявените иски, като сборът им е 2960 лв. Доколкото има искане и представените писмени доказателства, че пълномощникът на ответника е регистриран по ЗДДС, следва на осн. §2а от ДР на НМРАВ върху адвокатското възнаграждение от общо 2960 лв. да се начисли ДДС в размер на 20 %, който се счита неразделна част от дължимото адвокатско възнаграждение. Така общо дължимите разноси за адвокатското възнаграждение в минималния размер по НМРАВ са 3552 лв., които ищцата следва да заплати на ответника. Над този размер до претендирания от ответника размер от 3600 лв. е неоснователен. Други разноси по делото не са претендирани и не са включени от ответника в списъка по чл.80 ГПК, поради което и съдът не дължи произнасяне. Що се касае до разноските в размер на 200 лв. за КСАТМЕ, които би следвало да дължи ищцата, остават за сметка на бюджета на съда, на осн. чл. 83 ал.3 ГПК във вр. чл. 83 ал.2 от ГПК, доколкото същата е освободена от разноси с определение № 579/19.04.2023г.

Въз основа на изложените мотиви, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от К. М. И., ЕГН *****, с постоянен адрес *****, чрез адв. И. И. от АК-Търговище, съдебен адрес: гр. Търговище, ул. „Преслав“ № 2, офис 117, против ЗД „БУЛ ИНС“ АД, ЕИК 831830482, със седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. Джеймс Баучер № 87, представлявано от изпълнителни директори С.С.П. и К.Д.К., чрез адв. М. Г. от АК-София, съдебен адрес: гр. София, бул. „Джеймс Баучер“ № 87, ет.2, иск за сумата от 1000 лв., предявен частичен иск - целия от 24000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, вследствие на ПТП, настъпило на 07.06.2017г., на осн. чл. 432 от КЗ, поради погасяване по давност, като НЕОСНОВАТЕЛЕН.

ПРЕКРАТЯВА производството В ЧАСТТА досежно предявения от К. М. И., ЕГН *****, с постоянен адрес *****, чрез адв. И. И. от АК-Търговище, съдебен адрес: гр. Търговище, ул. „Преслав“ № 2, офис 117, против ЗД „БУЛ ИНС“ АД, ЕИК 831830482, със седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. Джеймс Баучер № 87, представлявано от изпълнителни директори С.С.П. и К.Д.К., чрез адв. М. Г. от АК-София, съдебен адрес: гр. София, бул. „Джеймс Баучер“ № 87, ет.2, иск за сумата от 842.92 лв., представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди вследствие на ПТП, настъпило на 07.06.2017г., на осн. чл. 432 от КЗ,

поради недопустимост на иска.

ОСЪЖДА К. М. И., ЕГН *****, с постоянен адрес *****, чрез адв. И. И. от АК-Търговище, съдебен адрес: гр. Търговище, ул. „Преслав“ № 2, офис 117, против ЗД „БУЛ ИНС“ АД, ЕИК 831830482, със седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1407, район „Лозенец“, бул. Джеймс Баучер № 87, представлявано от изпълнителни директори С.С.П. и К.Д.К., чрез адв. М. Г. от АК-София, съдебен адрес: гр. София, бул. „Джеймс Баучер“ № 87, ет.2, сумата в размер на 3552 лв., представляваща направени по делото разноски за адвокатско възнаграждение, на осн. чл.78 ал.3 и ал.4 от ГПК и във вр. чл.78 ал.5 ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните, пред Окръжен съд – Търговище, а в частта, имаща характер на определение, в която е прекратено производството по делото – подлежи на обжалване в едноседмичен срок от връчването му на страните, пред Окръжен съд – Търговище.

Съдия при Районен съд – Търговище: _____